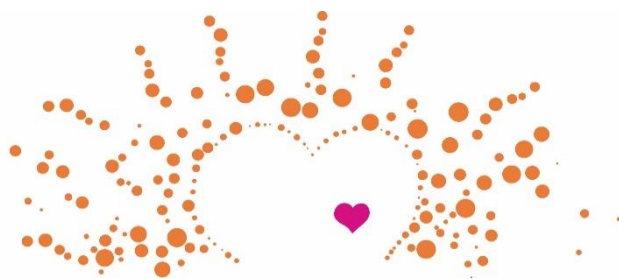

Evaluering af projekt – Tør vi snakke om sex?

ULF sex & kærester

Projektet er finansieret af

helsefonden

Udarbejdet af Dorte B. Bonnichsen, marts 2025

Indhold

1.	Indledning	3
2.	Metode og dataindsamling.....	3
3.	Organisationen Udviklingshæmmedes Landsforbund.....	3
4.	Projekt - Tør vi snakke om sex	4
5.	Projektets tidsplan	6
6.	Projektevaluering - mål og resultater	6
	Primær målgruppe.....	6
	Sekundær målgruppe	7
	Målsætning og resultater	7
	Målsætning - succeskriterier:	7
	Opsamling på besvarelser af evalueringsskema.....	8
7.	Afrunding	10
8.	Perspektiver.....	11
	Bilag 1 – Informationsmateriale om temadage og samtaler:.....	12
	Bilag 2 – Evalueringsskema	13

1. Indledning

Projekt "Tør vi snakke om sex" er tilrettelagt og aktiviteterne er afholdt af Udviklingshæmmedes Landsforbund, ULF i samarbejde med sexolog Gitte Poulsen og borgervejledere. Der blev annonceret efter borgervejledere i ULF-bladet for at finde flere borgervejledere rundt om i landet. Borgervejlederne blev klædt på til opgaven af sexolog Gitte Poulsen. ULF har altid borgervejledere med til at holde oplæg for at sikre at deltagerne møder en oplægsholder, der har målgruppens eget perspektiv.

Bevilling til projektet er fra Helsefonden og ULF har ansvar for at gennemføre en evaluering. Projektet er gennemført i perioden primo 2023 med slutdato 31.12.2024. Helsefonden nikkede ja til at udsætte projektstart i tre måneder grundet helbredsmæssige forhold. Derfor er projektperiodens start og slutdato forskudt i forhold til oversigt over projektperiode på s. 6.

I evalueringen er der fokus på at vurdere projektets resultater i forhold til projektbeskrivelsens formål og mål.

Evalueringsens formål er at give Helsefonden en tilbagemelding i forhold til projektbeskrivelse, målsætning og det materiale, der er udarbejdet til temadage i projektperioden.

Resultater, konklusioner og anbefalinger fra evalueringen formidles i Medlemsbladet ULF nyt, på ULFs hjemmeside, Facebook, nyhedsbrev, samt evt. i pressemeddelelser og artikler til fag- og dagblade. Evalueringen formidles ligeledes til Helsefonden.

2. Metode og dataindsamling

I afrapporteringen lægges der vægt på, at evaluering på projektets formål og mål overvejende tilvejebringes gennem en demokratisk evaluering sammen med de relevante interessenter. Således er udvælgelse af beskrevne succeskriterier og fremskrivning af data foregået i et tæt samarbejde med ULF.

Datamaterialet er primært af kvantitativ karakter. Dele af materialet, såsom opgørelse over antal deltagere i forløbet og besvarelse af evalueringsskemaer formidles i oversigt over målsætning og resultater i afsnittet "Målsætning og resultater".

3. Organisationen Udviklingshæmmedes Landsforbund

ULF er en landsdækkende forening af og for borgere med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Målgruppen beskrives som mennesker med særlige behov og det er den beskrivelse, der bliver anvendt i denne evalueringsrapport.

Som det ses på ULFs hjemmesiden www.ulf.dk tilrettelægger og afholder foreningen ULF en række af aktiviteter, foredrag og kurser, projekter samt udgiver publikationer. Til sammen har aktiviteterne til hensigt i videst muligt omfang at tilgodese og støtte, at mennesker med særlige behov kan finde råd og vejledning hos andre med særlige behov og dermed støtte hinanden.

På hjemmesiden står der blandt andet:

”Vi oplever, at vi:

- kan mange flere ting, end de fleste tror
- bliver bedre til at bede om den hjælp, vi har brug for
- vokser med opgaverne

ULF arbejder politisk for udviklingshæmmedes selv- og medbestemmelse.

Det gør vi ved at støtte udviklingshæmmede/mennesker med særlige behov i selv at tage ansvar og stille krav”.

Ud over foreningen ULF er der forretningen ULF, som ved hjælp af konsulentbistand og fagpersoner har ansvaret for den økonomiske del af foreningen ULFs aktiviteter.

Foreningen ULF - med støtte fra forretningen ULF - har med stor succes tidligere gennemført en lang række af projekter og kurser, der giver oplysning samt formidler rettigheder og muligheder for mennesker med særlige behov, f.eks. kan nævnes:

- Udlån af babysimulatorer til mennesker med særlige behov, der overvejer at få børn
- Seksualrådgivning til mennesker med særlige behov
- Undervisning i kost og motion
- Kurser i at styre sin egen økonomi, førstehjælp, mobning mm. Det vurderes af evaluator, at nærværende projekt ”Udviklingshæmmede og diabetes” indgår som et naturligt tiltag i forlængelse af tidligere aktiviteter.

4. Projekt - Tør vi snakke om sex

Formålet med projektet er at give målgruppen mulighed for at undersøge og opdage deres seksualitet i omgivelser, hvor de føler sig trygge. Seksualitet er et grundlæggende behov. Ved at opsøge og at oplyse borgerne på bostederne, når vi ud til flest. Vi når også ud til dem, der ikke har overskud til at være på kursus en hel dag. Alle har ret til at have en seksualitet. Mennesker med handicaps skal have mulighed og rammer for at udvikle et sundt og dejligt seksualliv og samtidig lære om retten til at sige nej. Et aktivt og sundt sexliv giver ro og glæde i kroppen i modsætning til understimulation, der kan have u hensigtsmæssig adfærd til følge.

Målgruppe for projektet Projektets målgruppe er unge og voksne med udviklingshandicap. Det er ikke registreret, hvor mange danskere der har et udviklingshandicap, men på baggrund af tidligere registreringer, danske undersøgelser og opgørelser fra andre lande, så skønner Statens Institut for Folkesundhed, at antallet er omkring 50.000 danskere. (Kilde: Syddansk Universitet, i rapporten "Sundhedstilstanden blandt voksne med udviklingshæmning" fra 2014)

Målgruppen er mennesker med udviklingshandicap i eget hjem, bofællesskab, som kommer i beskyttet beskæftigelse eller andre steder for målgruppen. Mange mennesker med udviklingshandicap har ikke mulighed for at få et kursus i sex, krop og følelser. Mange finder svar på deres spørgsmål på nettet, eller de ved ikke, hvordan de skal få svar.

Projektet tilbyder gratis temadage for målgruppen, hvor der skabes et trygt rum for en dialog om emnet amt mulighed for en individuel samtale med en sexolog eller en borgervejleder. Temadage og samtaler afholdes, der hvor målgruppen befinder sig, så det foregår i trygge rammer.

5. Projektets tidsplan

Herunder ses den oprindelige tidsplan. Som tidligere nævnt sagde Helsefonden god for at udskyde startdato grundet helbredsmæssige forhold. Derfor blev den faktiske projektperiode forskudt i forhold til oversigten herunder. Projektet er gennemført i perioden primo 2023 til ultimo 2024.

Projektet løb over 2 kalenderår, og perioden har været opdelt i 4 faser:

- 1) Opstartsfasen
- 2) Udviklingsfasen
- 3) Formidlingsfasen
- 4) Evalueringsfasen

	2023→												2024→											
Aktivitet:	A p r i l	M a j	J u n i	J u l	A u g	S e p	O k t	N o v	D e c	J a n	F e b	M a r t s	A p r i l	M a j	J u n i	J u l	A u g	S e p						
Etablering af projektgruppe																								
Diverse nyhedsoplæg (Facebook, web, kredse mv.)																								
Udvikling og igangsætning af kurser																								
Oplæring af borger-vejledere																								
Etablering af aftaler																								
Afvikling af kurser v/sexolog og borgervejleder																								
Afsluttende evaluering																								
Projektledelse, administration mv.																								

6. Projektevaluering - mål og resultater

Primær målgruppe

Den primære målgruppe er mennesker med særlige behov. Her skelnes mellem de uddannede borgervejledere og andre mennesker med særlige behov.

Sekundær målgruppe

Den sekundære målgruppe er personale og personalegrupper, som mennesker med særlige behov er i kontakt med i dagligdagen. For den sekundære målgruppe er formålet at skabe et trygt rum for dialog om seksualitet og kropslighed samt mulighed for individuelle samtaler med sexolog eller borgervejleder.

Målsætning og resultater

	Projektets målsætning	Sammentalt projektperioden i	Procentvis opfyldelse af målsætning
Antal deltagere	250 deltagere	287 deltagere	15 % flere deltagere over målet
Antal kurser	18 kurser	60 kurser	300 % flere kurser over målet

Målsætning - succeskriterier:

Målsætning:

90% af deltagerne er tilfredse eller meget tilfredse med kurset

80% af deltagerne har lært noget nyt

50% af deltagerne har efter kurset talt alene med sexolog

50% af deltagerne har efter kurset talt alene med borgervejleder

90% af deltagerne vil anbefale kurset til andre

Helt overordnet må projektet siges at være en succes.

Der er afholdt 300 % flere kurser, end der står i målsætningen. Deltagerantallet er 15 % højere end målsætningen.

Vi ved, at der ved alle kurser blev tilbudt individuelle samtaler mellem deltager og borgervejleder eller deltager og sexolog. 46 deltagere svarer ja til at have haft en individuel samtale med sexologen, hvilket svarer til 16% af deltagerne. Målsætningen var 50%. 26 deltagere svarer ja til at have haft en individuel samtale med borgervejlederen, hvilket svarer til 9% af deltagerne. Målsætningen var 50%. En forklaring kan måske være at deltagerne fik svar på de spørgsmål, de havde, undervejs i oplægget. Hvert oplæg var dialogbaseret, så måske sad deltagerne ikke tilbage med spørgsmål, de ikke fik stillet. Måske har deltagerne først haft spørgsmål, når der har været tid til at tænke over det efterfølgende.

ULFs forhåbning er, at kurserne har ført til nogle snakke mellem målgruppen og de fagpersoner, som deltog i kurserne, og som målgruppen omgiver sig med til daglig. Alternativt har kurserne forhåbentlig givet anledning til, at fagpersonerne er opmærksomme på at vise målgruppen videre til en udenforstående - eksempelvis sexolog eller borgervejleder i ULF, så de kan indgå i en dialog og besvare eventuelle spørgsmål.

Opsamling på besvarelser af evalueringsskema

Spørgsmål i evalueringsskema:	Ja	Ved ikke	Nej	Mangler svar på spørgsmål	Mere end ét svar på spørgsmål	Målsætning	Er målsætningen nået?
1: Var du tilfreds med kurset?	253	30	7	0	3	90% af deltagerne er tilfredse eller meget tilfredse med kurset – det svarer til 258 deltagere ud af 287	Ja - 253 deltagere svarer ja, hvilket svarer til 89,89% af deltagerne og målsætningen var 90%
2: Har du lært noget nyt?	211	47	29	1	1	80% af deltagerne har lært noget nyt – det svarer til 230 ud af 287	Nej – ikke helt. 211 deltagere svarer ja, hvilket svarer til 74% af deltagerne og målsætningen var 80%
3: Har du talt alene med sexolog?	46	19	212	10	0	50% af deltagerne har efter kurset talt alene med sexolog – det svarer til 144 ud af 287	Nej – ikke helt. 46 deltagere svarer ja, hvilket svarer til 16% af deltagerne. Målsætningen var 50%.
4: Har du talt alene med borgervejleder?	26	22	230	11	2	50% af deltagerne har efter kurset talt alene med borgervejleder – det svarer til 144 ud af 287	Nej – ikke helt. 26 deltagere svarer ja, hvilket svarer til 9% af deltagerne. Målsætningen var 50%.
5: Vil du anbefale dette kursus til andre?	230	41	16	2	2	90% af deltagerne vil anbefale kurset til andre – det svarer til 258 deltagere ud af 287	Nej – men tæt på. 230 deltagere svarer ja, hvilket svarer til 80% af deltagerne. Det er tæt på målsætningen på 90%

Spørgsmål 1 - Som ovenstående oversigt viser, er målsætningen nået i forhold til deltagertilfredshed, da 253 deltagere svarer ja til spørgsmål 1: Var du tilfreds med kurset. 253 deltagere, der er tilfredse med kurset, svarer til 89,9%. Målsætningen var 90%, så det succeskriterie er opfyldt.

Spørgsmål 2 - 211 ud 287 deltager svarer ja til spørgsmål 2: Har du lært noget nyt? Det svarer til, at 74% af deltagerne besvarer spørgsmålet med et ja. Målsætningen var 80%, så det succeskriterie er ikke opfyldt.

Spørgsmål 3 - 46 deltagere svarer ja til spørgsmål 3: Har du talt alene med sexolog? Det svarer til 16% af deltagerne. Målsætningen var 50%, så dette succeskriterie er ikke opfyldt. Efter projektperioden kan borgere og medarbejdere optimalt set fortsætte dialogen. Alternativt henvender borgere og medarbejdere sig forhåbentlig til ULF eller en anden sexolog, hvis en individuel samtale eller et lignende arrangement efterspørges i fremtiden.

Spørgsmål 4 – 26 deltagere ud af i alt 287 svarer ja til spørgsmål 4: Har du talt alene med borgervejleder?

Det svarer til 9% af deltagerne. Målsætningen var 50%, så dette succeskriterie er ikke opfyldt. ULF tager imod henvendelser og har gennem projektet opbygget et fint udgangspunkt for at tilbyde oplæg med dialog og individuelle samtaler.

Spørgsmål 5 – 230 deltagere svarer ja til spørgsmål 5: Vil du anbefale dette kursus til andre. Det svarer til 80% af deltagerne, hvilket nærmer sig målsætningen på 90%. Det må siges at være et positivt resultat.

Herunder et indblik i materialekassen til kurserne:

- Dildo
- Penisattrap
- Kondomer
- Vibrator
- Andre seksuelle hjælpemidler

7. Afrunding

Retrospektivt kunne projektets titel også have være ”krop og seksualitet”, da seksualitet og sex er to sider af samme sag. Samtidig er der mange aspekter af sex og seksualitet, som adskiller sig en hel del. Som fagperson har målet for sexolog, Gitte Poulsen været at skabe et nærværende og trygt rum for dialog med borgere og medarbejdere. Til brug ved temadage blev der ved projektets start udarbejdet et powerpoint-show med et antal slides. De slides trådte mere og mere i baggrunden i forbindelse med kurserne, for at skabe dialog med mulighed for at tale frit om emnet, og et trygt rum med mulighed for at stille spørgsmål.

I løbet af projektperioden har sexologen samlet et fundament af viden og er blevet nysgerrig i forhold til det betydningsfulde af at oparbejde et fælles sprog for at det bliver mere naturligt at indgå i en dialog. Det er vigtigt at rette fokus i mod, hvad der skal til for at opnå et fælles sprog, og hvad det kræver af viden og nysgerrighed indenfor emner som seksualitet, krop og sex.

Som sexolog er Gitte Poulsen nysgerrig i forhold til, hvordan det faglige personales viden og erfaringer med at kommunikere på borgernes præmisser og brug af spørgeteknik kan træde i baggrunden, når samtaleemnet handler om sex. Oplevelsen er, at der kan opstå situationer, hvor det ikke er borgerne, der fjerner sig fra emnet – men snarere medarbejderne, der bliver i tvivl om, hvilken rolle de har, i forhold til at italesætte borgernes seksualitet.

De spørgsmål, det er indlysende at stille fra en sexologs synsvinkel, kan være vanskelige at stille i medarbejder-borger-relationen. Modsat står det også klart, at fagpersonalet er godt på vej eller allerede har godt fat på emnet med en naturlighed, der har stor betydning for borgernes trivsel på det seksuelle område. Det står klart, at sexologen og borgervejleder kan indgå i dialoger, fordi de er gæster og ikke har den daglige relation til borgerne. Det er sexologens klare opfattelse at der er dele af borgernes seksualitet, som de fast medarbejdere hverken kan eller skal indgå i. Derfor er det nødvendigt at række ud efter ”eksterne hjælpere” - akkurat ligesom der træffes aftale med frisører, fodterapeuter og fysioterapeuter ved specifikke fysiske behov, når det drejer sig om kropslig trivsel.

Ved slutning af projektperioden er spørgsmålet, hvordan ULF bedst formidler den viden projektet har genereret blandt andet i forhold til personalegruppers stillingtagen til det faglige, det personlige og det private.

Én ting står klart - det kræver præcise anvisninger at imødekomme målgruppens behov. Eksempelvis kan personalet tale med en borger om, at det er nødvendigt at finde et uforstyrret sted, når vedkommende har lyst til at onanere. Hvis borgeren finder hen til et tomt venteskur ved et busstoppested for at være alene, så kan borgeren ikke altid forudse, at på et tidspunkt, vil der være flere og flere, der stimler sammen netop der. På den måde kan der opstå en situation, som er grænseoverskridende for alle parter, selvom det ikke var borgerens intention at udstille en del af sit privatliv. Der er nogle linjer, der kan blive krydset, hvis personalet ikke er opmærksomme på at give præcise anvisninger akkurat ligesom borgerne vejledes i relation til mange andre konkrete, dagligdags situationer.

8. Perspektiver

Som nævnt i afrundingen har arbejdet undervejs i projektperioden igangsat overvejelser hos borgervejledere og sexologen om indhold og form om målgruppens spørgsmål, refleksioner og erkendelser.

Nu er der et fundament af viden at stå på, når det undersøgende og nysgerrige arbejde med emnet munder ud i et fælles sprog, så dialogen kan flyde så åben og umiddelbar som muligt, når det drejer sig om seksualitet, krop og sex.

Et emne som seksualitet, krop og sex kalder på oplysning, åbenhed og sparring, fordi det kan være et dilemmafyldt felt både for målgruppe, pårørende og fagpersoner. En vigtig pointe er, at der kommunikeres på borgernes præmisser, at der bruges en spørge- og dialogform, der giver mod på at spørge og drøfte emnet også efterfølgende i de relationer, målgruppen indgår i med interne og eksterne fagprofessionelle, samt indbyrdes i målgruppen.

Bilag 1 – Informationsmateriale om temadage og samtaler:

Tør vi snakke om sex

Er det med sex og kærester svært at tale om? Har i brug for hjælp til at kunne snakke og vejlede jeres borgere omkring sex og kærester? Hvordan sætter man et kondom på? Er min seksualitet ok – selvom jeg er vild med det samme køn? Er porno det samme som kærlighed?

- Det kan være svært at skelne mellem sex og følelser
- Hvad er porno og hvordan kan det bruges
- Hvad er et overgreb
- Er det ok at sige ”nej” til sin kæreste, hvis man ikke har lyst til sex
- Manglende oplysning om sex, kærester og prævention kan give et forvrænget billede

Undervisningen og samtalerne tager udgangspunkt i den enkelte deltager og i emner, der er relevante for gruppen eller den enkelte deltager.

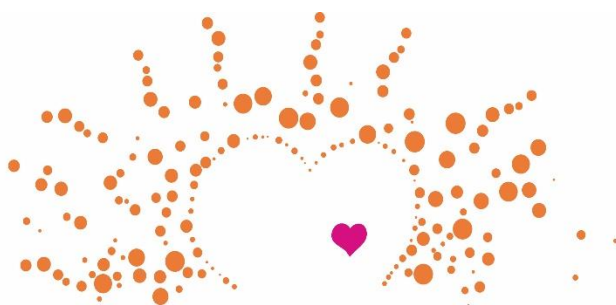
Det er en god ide at opfordre kursisterne til at overveje hvilke emner der skal tales om og evt. skrive det ned.

Vi tager alle emner alvorligt, store som små. Det kan også være helt praktiske spørgsmål som ”hvordan får jeg hjælp til at få et aktivt sexliv, enten med mig selv eller en partner.”

Vi vil meget gerne, at der er pædagoger eller andet personale til stede.

Der er mulighed for at tale med borgervejlederen eller sexologen alene, hvis en deltager har brug for at tale i fortrolighed. Vi har selvfølgelig tavshedspligt.

Vi har en ekspert med – en borgervejleder Der kommer en sexolog og en borgervejleder. Borgervejlederen fortæller om sine problemer og tanker om det at have en kæreste. Derfor bliver der i øjenhøjde fortalt om oplevelser, og borgerne kan identificere sig med emnet. Den borgervejleder, som underviser i sex og kærester, er selvfølgelig altid én, som har erfaring indenfor netop dette emne.

ULF sex & kærester

Bilag 2 – Evalueringsskema

 ULF sex & kærester	 Ja	 Ved ikke	 Nej
Var du tilfreds med kurset?			
Har du lært noget nyt?			
Har du talt alene med sexolog?			
Har du talt alene med borgervejleder?			
Vil du anbefale dette kursus til andre?			